

Jämtland/Härjedalens spelmansförbund
MEDLEMSBLAD FEB 2026
hemsida: www.jhspelmansforbund.se
epost: info@jhspelmansforbund.se

Årsmöte 7 mars

samt ungdomskurs
med Adrian Jones

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Bästa medlemmar, ni som valt att stödja verksamheten i Jämtland/Härjedalens spelmansförbund genom ert medlemskap. Nu har vi lämnat 2025 bakom oss och blickar framåt på 2026 där vi hoppas på och planerar flera trevliga folkmusikaliska händelser.

Notera 7 mars i almanackan för då händer det saker. Det blir det en fortsättningskurs för de barn och unga som deltog i låtkursen med Adrian i november. Vidare blir det årsmöte under dagen då det bland annat väljs ny ordförande och styrelse. På kvällen blir traditionsenlig Gregoriebal med allspel. Senare i mars månad blir det nystart för Sönnerråsstämman och i sommar återvänder Jämtstämman till Jamtli. Vi har också gjort en ny ansökan tillsammans med Jamtli angående fortsatt digitalisering av Jamtlis ljudliga folkmusikarkiv.

Om allt detta kan ni läsa i detta rykande aktuella medlemsblad.

VÄLKOMNA till vårens och sommarens arrangemang!

Er avgående ordförande

Ulla-Britta

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE 7 MARS 2026

Härmed kallas alla medlemmar i JH Spelmansförbund till årsmöte i Ås föreningshus **lördagen 7 mars klockan 15.00**. Årsmöteshandlingarna kommer att finnas tillgängliga vid mötet. Efter årsmötet bjuds mötesdeltagarna på lite matigare fika. En separat kallelse kommer också att skickas ut till samtliga medlemmar via e-post.

Vi i den avgående styrelsen vill här passa på att tacka för det förtroendet Ni medlemmar visat oss under de år vi har varit med samtidigt. Det har varit en rolig tid men nu går några av oss vidare till annat och släpper fram nya krafter att ta vid. Tack för oss!

GREGORIEBALEN

Välkomna till Gregoriebalen anno 2026! JH Spelmansförbund bjuder in till den traditionella Gregoriebalen som i år går av stapeln den 7 mars klockan 19.00 i Ås föreningshus. Som synes på annan plats i bladet kommer Beret att inför balen hålla en kort dansworkshop.

I början av kvällen blir det så allspel med fyra låtar under ledning av Adrian Jones. De fyra låtarna hittar Ni på spelmansförbundets hemsida och är följande:

[2006 D Vals efter Erik Nilsson, Backen, Ås](#)

[2007 C "Hammerdoringen" efter Lars Olsson, Gåxsjö](#)

[2007 G "Kulsprutan" efter Nils Nilsson, Åsarna](#)

[2007 H, "Lekatten" efter Kerstin och Dan Persson](#)

Deltagarna från låtkursen tidigare på dagen kommer att delta i två av låtarna i tillsammans med övriga hågade musikanter på balen och de sistnämnda spelar sedan ytterligare två låtar. Dans till spellista blir det alldeles säkert under kvällen och så också en hel del buskspel.

För den som blir sugen under kvällen finns enklare fika att förtära till en kostnad av 50 kronor. Det är Swish som gäller som betalningsmedel och QR-kod kommer att finnas på plats. Det går även bra att betala kontant. Väl mött!

DANSGLÄDJE FÖR ALLA

Utöka eller fräscha upp ditt förråd av användbara steg inför Gregoriebalen. Vi övar stegkombinationer ur gammaldans- och polsketraditionen. Ledare är Beret Bertilsdotter .

Tid och plats: Lördag 7 mars kl 18.00 - 18.45 i Ås föreningshus. Kursen är gratis, inga förkunskaper eller föranmälan behövs.

FORTSÄTTNINGSKURS LÅTUTLÄRNING PÅ GEHÖR FÖR BARN OCH UNGA 10-20 ÅR

Tid: 7 mars klockan 11:30-18:00

Plats: Ås föreningshus

Kursledare: Adrian Jones

[Kursinbjudan finns på Studieförbundet Bildas hemsida](#) och deras kontaktperson är goran.backlund@bildanu.se

Adrian Jones är klassiskt skolad men jobbar främst i sammanhang där folkmusiken står i fokus. Spelmanstraditionen har han med sig hemifrån Siljansbygden och han framträder både solo och i duos, bland annat tillsammans med Hadrian Prett. Adrian spelar lika gärna stråkkvartett som traditionell eller nyskapande folkmusik och han har en speciell förmåga att jobba med musik över genregränserna. Adrian jobbar med grupper som Gjallarhorn, Massivet, FAB, Bowing 9, Nord String Quartet och Susanne Rosenberg Ensemble m.fl. Han är flitigt anlita i olika projekt med bland annat Ale Möller, Golbang och olika studiosammanhang.

Kursinnehållet är utläring av låtar på gehör och alla deltagare som vill är sedan inbjudna till kvällens Gregoriebal för att delta i Allspelet med två låtar. Kursen börjar med lunch klockan 11:30 och fortsätter när alla ätit klart. Den är en fortsättning på den kurs som Adrian höll i Ås föreningshus 15 november 2025. De tio deltagarna därifrån är utgångspunkten för denna kurs och de kommer att få en personlig inbjudan och har också möjlighet att ta med sig folkmusikspelande kompisar. Eftersom det finns rum för fler deltagare, kursen rymmer maximalt 20 deltagare, så kommer informationen också skickas till kulturskolorna i länet.

Ni som läser det här medlemsbladet får gärna sprida den vidare till barn, barnbarn och andra barn och unga som Ni känner. Först till kvarn är det som gäller. VÄLKOMNA!

SÖNNERÅSSTÄMMAN LÖRDAG 28 MARS

Nu är det återigen dags för spelmansstämma i Böle, Bispgården. Klockan 11 lördag 28 mars slår Söneråsgårdens byförening, med flera, upp dörrarna för en dag fyllt med sådant som kännetecknar en spelmansstämma, som bland annat Allspel, buskspel, uppträdanden och låtutläring. Givetvis finns det mat och fika till försäljning. På Facebook har det skapats ett offentligt event där den som vill kan gå in och läsa mera. Eftersom det är ett offentligt event går det att se utan att själv ha Facebook.

LÅTKURSEN FÖR DET "YNGRE GARDET" 15 NOVEMBER 2025

Jämtland/Härjedalens spelmansförbund erhöll 2025 bidrag av Länsförsäkringar att användas till aktiviteter riktade mot barn och unga. Dessa pengar har nu kommit till användning.

Lördag 15 november, mellan klockan 10 och 16:30 hölls en låtkurs på gehör för det "yngre gardet", alltså barn och unga mellan 10 och 20 år. Platsen var Ås Föreningshus och spelmannen Adrian Jones var ledare för kursen. Kursen var kostnadsfri och lunch samt eftermiddagsfika ingick. Tio unga hörsammade inbjudan som bland annat gått ut till länets kulturskolor och det blev en mycket jämställt fördelad grupp med fem tjejer och fem killar i åldersspannet 10 och 16 år och deltagarna kom från kulturskolor i Östersunds- och Krokoms kommuner.

Förutom fiolen var dragspel och blockflöjt de instrument som representerades på kursen. På rasterna blev det pausmusik av det trivsamt jazzinspirerade slaget då en av deltagarna, Ville spontant satte sig vid pianot. Kursinnehållet var låtspel på gehör med låtar från Jämtland, Härjedalen och Dalarna varvat med tips till fiolspel, konstnärligt uttryck, enkla komp och viss spelmanshistoria.

Låtarna som lärdes ut var Vispolska efter Ol Jansa, Nirvana av Pers Erik, Polska efter Per Osa och Vals efter Erik Nirsa. Alla fick lära sig ackorden samt en andrastämman till Polska efter Per Osa.

Vid 12-tiden var det matpaus och kursdeltagarna högg in på maten på det framdukade tacosbordet. De flesta ingredienserna

räckte till men tyvärr blev det lite snålt tilltaget vad gällde köttfärsen. Men inga sura miner för det! Undertecknad blev förvånad att den hemmagjorda guacamolen gick åt som den gjorde, trodde inte att den skulle vara så populär hos tonåringarna. Så kom ytterligare en fördom på skam!

Deltagarna fick en välförtjänt lång rast innan eftermiddagspasset tog vid. De spelade sedan på oförtrutet ända in i mål men fick även en liten eftermiddagspaus med kaffe, te, saft och hembakad kaka i form av kärleksmums. Både deltagarna, Adrian som kursledare och arrangörerna i form av Ulla-Britta och Heléne tyckte att det blev en lyckad tillställning och alla gick hem till synes nöjda och glada.

Röster från kursen: "Kul", "Kul att träffa andra", "Fler yngre (sa enda tioåringen)", "Får spela på gehör, inte så mycket sånt på skolan", "Kul med nya sammanhang utanför skolan", "Får spela på gehör, inte så mycket sånt på skolan".

MUSIKKAFÉ PÅ TILJAN

Våren 2025 gjorde Dans/musik- och Aktivitetssektionen inom Östersunds folkdansgille ett första försök med musikkafé i den egna danslokalen. Ett 40-tal besökare och musiker var det då och det blev en lyckad tillställning. Vi gör det igen i höst tänkte arrangörerna...

Och så blev det. Lördag eftermiddag 22 november mellan klockan 15 och 17 blev ännu ett musikkafé på Tiljan verklighet. Varför ändra ett vinnande koncept hade vi frågat oss initialt och gjorde som förra gången. Vi hittade lokala folkmusiker som kunde och ville spela och hågade medlemmar i folkdansgillet som gärna bakade. Både medlemmar och icke-medlemmar bjöds in via annons i lokaltidningarna vilket gjorde det svårt att veta hur många som skulle komma. I planeringen togs höjd för 40 personer men vi trodde det kunde bli mindre då det var en del arrangemang på gång denna helg. För en 100-lapps inträde erhöles god musikunderhållning och fika med brödfat och valfri dryck. Kaffebryggaren gick varm och de väl tilltagna brödfaten gjordes i ordning inför öppningen.

Döm om vår förvåning när klockan började närma sig 15 och det hade strömmat in folk, nja kanske inte riktigt strömmat, men det kom långt fler än vi hade vågat räknat med. Tillsammans med musikerna blev vi med råge ett femtiotal i lokalen, 56 personer allt som allt inkluderat några barn. Våra musikaliska gäster denna gång var ”Drommen” som för dagen bestod av Elisabet Grönlund på fiol, tvärflöjt och härjedalspipa, Alistair Cochrane på gitarr, bouzouki och sång, Gunnar Stenmark på fiol, egenhändigt tillverkade härjedalspipor och säckpipa, gitarr och sång, Ingemar Persson på dragspel samt Peo Axelsson på kontrabas med trumlåda och tamburin som tillbehör. Imponerande, snacka om multiinstrumentalister!

De välkomnades upp på scen och under några timmar, med fikapaus i mitten, fylldes Tiljan med härligt medryckande folkmusik från både när och fjärran, där lätt Balkanröj varvades med bland annat svensk och skotsk visa

samt melodiosa egenkomponerade låtar.

Det blev ännu en lyckad tillställning och alla gick hem med glada, leende ansikten. Tänk vad lite kultur och samvaro kan göra för oss människor. Rena livselixiret! Och ett starkt bidrag till en förbättrad folkhälsa.

”Musikkafé på Tiljan” har alla möjligheter att bli en varaktig tradition. Där Östersunds folkdansgille utökar sin föreningsbaserade dansverksamhet (gammaldans, folkdans, polska) med en mötesplats för folkmusikintresserade medborgare, i alla åldrar och över generationsgränserna. Dit man kan gå för att idka lite opretentiös samvaro och för en billig penning fika och njuta av bra folkmusik live.

Det är väldigt sorgligt att danslokalen Tiljan nu står under rivningshot. Östersunds kommun har sagt upp Östersunds folkdansgilles hyresavtal till sista december 2026 och avser riva lokalen till förmån för ett nytt badhus, som fortfarande är på planeringsstadiet. Det råder delade meningar om behovet av att riva lokalen, med lite flexibilitet och samarbetsvilja skulle man kunna få både ett nytt badhus och Tiljans danslokal kvar. Det gäller egentligen bara att flytta det planerade badhuset ett antal meter på byggritningen. En förstudie av bygget ska genomföras först våren 2026.

Vem eller vilka inom kommunen som tagit detta beslut är oklart men det kan inte vara någon som värnar ett aktivt kulturliv i Östersund! För om beslutet verkställs som det ligger nu, utan förändringar kommer ett flertal dansföreningar att bli hemlösa till sommaren 2026.

Text: Heléne Draheim Bild: André Huck

VAK-PROJEKTET

VAK-projektet – ett samarbetsprojekt, här följer en kort presentation av VAK: ”Kvintetten VAK har vuxit fram ur folkmusiktrion Västanvinden och folkdansduon Agnes & Klara. Tillsammans har de utvecklat en ensembleform där både musiken och dansen blir likvärdiga musikaliska uttryckssätt för svensk folkmusik. Medlemmarna i gruppen har ett gemensamt intresse för samspelet och kommunikationen som uppstår i spel till dans och dans till spel. Musiken och dansen får som störst mening tillsammans och det finns inget skäl att hålla dem separata eller att rangordna dem sinsemellan.

Under våren 2022 skapade kvintetten VAK en scenisk form som varken är en “konsert med dansare” eller en “dansföreställning med musiker”. I stället har de valt att kalla det ”danskonsert”. I den får publiken ta del av lusten, glädjen och nyfikenheten som VAK, med sina instrument cittern, klarinett, munspel och kroppar har i utforskandet av den folkliga musiken.”Våren 2025 kontaktade den lokala arrangörsföreningen Klubb Sam Jämtland/Härjedalens

spelmansförbund och bad om hjälp med finansiering. Anledningen var att de planerade att ta folkmusikgruppen VAK till Östersund någon gång hösten 2025 och önskade att kunna ha en dansworkshop med Agnes och Klara inför danskonserten. Det var hjälp med finansieringen av denna som var aktuell. Detta utmynnade i ett samarbete mellan Klubb Sam, JH Spelmansförbund och Östersunds folkdansgille. Samarbetet innebar att Klubb Sam stod för alla kostnader för resa, boende och gage för kvällsprogrammet medan spelmansförbundet och folkdansgillet delade på kostnaden för genomförandet av en dansworkshop. För denna insats erbjöds samtliga medlemmar i de båda föreningarna samma rabatt på kvällsinträdet som Klubb Sams egna medlemmar.

Den 29 november 2025 var så dagen för både dansworkshop- och konsert. Dansworkshopen genomfördes på folkdansgillet danslokal Tiljan i Östersund under ett par timmar en tidig eftermiddag under ledning av medlemmarna i VAK. Workshopen var gratis för alla, i hopp om att nå många ungdomar. Vi var ett drygt 20-tal personer som samlades för att förbereda oss inför kvällens danskonsert eller bara ville lära oss lite danssteg. Innan vi började dagens första övning kom Anders Wedlund från Östersunds folkdansgille och gav en kort, kunskaphöjande och intressant information om polskan i dans och musik i Jämtland/Härjedalen. Detta med anledning av att polskan blivit utsedd som immateriellt kulturarv av Riksantikvarieämbetet.

Agnes och Klara lärde ut schottissteg till levande musik från övriga VAK-medlemmar. Som jag förstod det anser de att schottisen är den mest användbara dansen, som kan anpassas och dansas till alla typer av folkmusik. Så vi började med att dansa långdans från Sollerön i polsketakt, sedan tog vi försteg en och en för att så småningom para ihop oss och gå försteg tillsammans. Fortsatte så med snurren, först snurrstegen en och en för att sedan para ihop oss och snurra tillsammans. Till sist satte vi ihop delarna och dansade schottis där vi byttes om att vara förare och följare. Det var roliga timmar och det var flera stycken som under dagen spontant bestämde sig för att gå på kvällens danskonsert. Detta noterade undertecknad på kvällens danskonsert i Ås föreningshus där det först blev konsert med VAK, sedan spelade

de till dans och kvällen avslutades med dans till spellista, där det parallellt också blev en del buskspel i kafeterian.

En fantastiskt trevlig kväll med härlig musik- och dansupplevelse blev så småningom tillända. Tack Klubb Sam som arrangerade kvällen och tack till folkdansgillet och spelmansförbundet som gjorde workshopen möjlig och därmed utökade antalet dansare på kvällens dansgolv. En riktig kulturgärning!
Text och bild: Heléne Draheim

ÅRSAVGIFTEN 2026

Ordinarie medlemmar: Vuxna från och med 26 år betalar 350 kr, ungdom till och med 25 år betalar 150 kr.

Seniormedlem: du som är 80 år eller fyller 80 år under innevarande år och har varit betalande medlem i spelmansförbundet minst tio år, kan bli seniormedlem om du meddelar oss detta.

Du betalar motsvarande förbundets avgift till SSR, i år 110 kr. Betala till bankgiro 136–2623, Jämtland/Härjedalens spelmansförbund. Du kan också betala med Swish till 123 400 54 19. Vid betalning ange ditt/era namn i meddelandefältet + texten: ”årsavgift 2026” (Exempel: ”Olle Falk årsavgift 2026”)

På grund av GDPR-lagen lagrar vi inte personnummer, enbart födelsedatum. Oavsett typ av medlemskap får du utskick och information från oss och samma förmåner, även tidningen Spelmannen.

Som medlem kan du teckna förmånlig instrumentförsäkring. Läs mer på hemsidan. För dig som redan har instrumentförsäkring är premien samma som för år 2026 om du inte har ändrat något.

ADRESSÄNDRING?

Har du bytt adress, e-postadress eller mobilnummer? Glöm inte att meddela förbundet så ändrar vi i medlemsregistret.

ZORNMÄRKET

Årets zornmärkesuppspelningar sker 22-26 juni i Falun. Anmälan och info via denna [länk](#).

ANSÖKAN OM DIGITALISERING AV JAMTLIS FOLKMUSIKARKIV

Spelmansförbundet fick 2021 medel från Ideell kulturallians för att låta Kjell-Erik Eriksson katalogisera museets inspelningar, för att det som är äldre än 50 år ska kunna finnas tillgängligt på internet. Nu har förbundet tillsammans med stöd från Jamtli lämnat in en ny ansökan till Riksantikvariesämbetet om medel för att låta Kjell-Erik fortsätta den

påbörjade digitaliseringen. Så här står det i projektbeskrivningen: ”Vi vill fortsätta digitalisera Jamtlis ljudliga folkmusikarkiv och göra det tillgängligt för allmänheten och folkmusikintresserade i länet, i Sverige och runt om i världen där det finns utövare av länets folkmusikskatt...”

Förra gången vi sökte medel från Riksantikvariesämbetet fick vi inget bidrag men nu håller vi tummarna för att ansökan går igenom och att vi tillsammans med Jamtli blir beviljade de sökta medlen.

PÅL NIRSAMÄRKET

Vi kan redan nu med glädje meddela att det blir märkesuppspel för Pål Nirsasällskapet på Jämtstämman i sommar, under ledning av Ylva Norrman och Ulla Westling. Uppspelet består av 10 stycken polskor som spelas upp i grupp och till dans i sann Pål Nirsatradition, d.v.s vasst, brett och en aning orent. Om uppspelningen godkänns, får man ta emot det ärofyllda Pål Nirsa märket.

Polskor från Sv L : 426, 427, 431, 433, 435, 437, 442, 444, 445 samt polska spelad av Mauritz Nilsson (sonson till Pål Nirsa) på noter nedan.

Så sätt igång att öva, så ses vi på stämman i sommar.

POLSKA EFTER PÅL NILSSON, TORNÅS, FÖLLINGE JAMTLAND

SPELAD AV SONSONEN MAURITZ NILSSON, FIOL, SALA ; F 1903
INSP. 1976 AV MÅRTA RAMSTEN, SVENSKT VISARKIV

UPPTECKNAD EFTER LJUDBANDET
VÄSTERÅS 1983-04-03 Kjell Forsberg

KALENDARIIUM

Februari

- 17-21/2 Rörösmarknad
28/2 Sista dag för motioner till årsmötet

Mars

- 7/3 Årsmöte och Gregoriebal på Ås föreningshus
28/3 Söneråsstämman

April

- 30/4 Sista anmälning till Zornuppspelningar i Falun

Juni

- 4-7/6 Ransäter
12-3/6 Jämtstämman på Jamtli
22-26/6 Zornmärkesuppspelningar i Falun

Juli

- 1/7 Bingsjöstämman
3-5/7 Delsbostämman
23-25/7 Korröfestivalen
23-26/7 Glamusikfestvalen i Hallen